

10. SINIF TARİH DERSİ

ETKİNLİK NO: 3

ÜNİTE 3: DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SAVAŞÇILAR VE ASKERLER

Bütün ders notlarına ulaşmak
için QR kodunu okutunuz

tarihdersi.net

A. Aşağıda kuruluş döneminin sonlarında Osmanlı ordusunu oluşturan askeri gruplar verilmiştir. Bu askeri grupların, Osmanlı ordusunun iki ana bölümünden hangisinde yer aldığını belirleyerek yerlerine yerleştiriniz.

1. AKINCILAR	2. SİPAHİ	3. TİMARLI SİPAHİ	4. AZAPLAR
5. ACEMİLER	6. YENİÇERİLER	7. YAYALAR VE MÜSELLEMLER	
8. CEBECİLER	9. SİLAHTAR	10. YENİÇERİLER	
KAPIKULU ORDUSU		EYALET ASKERLERİ	

B. Aşağıda Osmanlı ordusunun en önemli iki savaşçı grubu arasındaki belli başlı farkların yer aldığı bir tablo verilmiştir. Bu tabloda boş bırakılan yerleri doldurunuz.

YENİÇERİLER	TİMARLI SİPAHİLER
Tamamı devşirmedir.	
	Maaşlarını kendilerine Dirlik olarak verilen topraklardan topladıkları vergilerle alırlar.
	Tımarlı Sipahilerin tamamı atlıdır.
Barış zamanında Başkentte toplu halde yaşarlar. Başkenti ve Sarayı korurlar.	
	Devlet yönetiminde bir etkileri olmamıştır.
Osmanlı ordusunun merkez kuvvetlerini oluştururlar.	
Fatih Sultan Mehmet döneminden itibaren Tımarlı Sipahilere göre sayıları ve savaşta önemleri artmıştır.	

C. Aşağıdaki açıklamaların yanına uygun olan kavramın harfini yazınız.				
1		Osmanlı Devletinin ekip, biçmesi için çiftçiye verdiği toprağın adı.	A	PENÇİK SİSTEMİ
2		Diğer askerlerin kullanacağı silah, zırh gibi savaş aletlerinin bakım ve onarımı ile ilgilenen asker.	B	ALPEREN
3		Osmanlı ordusunun ön saflarında yer alan, gönüllü ve bekarlardan seçilen askerler.	C	DİRLİK
4		Osmanlılarda vergiye tabi halk, yönetilenler	D	TIMARLI SİPAHİ
5		Tımarlı Sipahilerin yetiştirdiği zırhlı, atlı askerlere verilen isim.	E	ACEMİ OCAĞI
6		Orhan Bey tarafından kurulan ilk düzenli askeri birlik	F	CEBECİ
7		Türklerde savaşçılık özelliğini gazilik ile birleştiren, savaşçı-veli	G	ALP
8		Pençik ya da devşirme sistemi ile yetiştirilen asker ve devlet adamlarının genel adı.	H	DEVŞİRME USULÜ
9		Türk-İslam Devletleri'nde savaş esirleri arasından seçilen ve bazı bölgelerden toplanan küçük yaştaki çocukların yeteneklerine göre yetiştirildikleri sistemdir.	I	AZAPLAR
10		Kapıkullarının ve Osmanlı ordusunun en önemli kısmını oluşturan askerler	İ	ÇİFT
11		Türklerde" bahadır" diye adlandırılan, yiğitlik ve cesareti ile milletine gönülden bağlı savaşçı	J	REAYA
12		Devşirilen ya da pençik sistemi ile getirilen çocukların temel askeri eğitimlerini aldıkları yer.	K	YAYALAR VE MÜSELLEMLER
13		Kendisine dirlik olarak verilen toprakların vergilerini toplayan ve bu topraklarda asayişi sağlayan atlı asker	L	ULUFE
14		Savaş esirlerinin beşte birinin devlet tarafından alınarak yetiştirilmesi esasına dayanan uygulama	M	KAPIKULU
15		Osmanlı Devleti'nin vergisini toplaması için Tımarlı Sipahiye verdiği toprağın adı.	N	GULAM SİSTEMİ
16		Osmanlı topraklarında yaşayan gayrimüslim halkın çocuklarının devlet tarafından alınarak yetiştirilmesi.	O	CEBELÜ
17		Kapıkulu askerlerinin üç ayda bir aldıkları maaşa denir.	Ö	YENİÇERİLER

D. Aşağıdaki ifadelerin DOĞRU ya da YANLIŞ olduklarını karşılarında yer alan kutucuklara işaretleyiniz.

	D	Y
1. Osman Bey, ilk düzenli Osmanlı ordusunu kurarak Bizans İmparatorluğu ile mücadele etmiştir.		
2. I. Murat, Yeniçeri Ocağını kuran padişah olmuştur.		
3. Osmanlı Devleti'nde toprakların büyük kısmı devletin malıdır.		
4. Osmanlılarda Yönetenler ile yönetilenler arasındaki en büyük fark yönetenlerin vergi vermemesidir.		
5. Reaya, Osmanlı Devleti'nde askeri zümrenin adıdır.		
6. Osmanlı Devleti, askeri teşkilatını hiçbir kültürün etkisinde kalmadan yapılandırmıştır.		
7. Osmanlı Devleti'nde pençik sisteminden devşirme sistemine Ankara Savaşı'ndan sonra geçilmiştir.		
8. Osmanlı ordusu ilk kez I. Kosova Savaşı'nda top kullanmıştır.		
9. Osmanlı donanmasında yer alan askerlere "Yeniçeri" denir.		
10. Tımar sisteminde savaşta yararlılık gösteren askerlere ekip, biçmesi için devlet tarafından toprak verilmiştir.		
11. Tımar sisteminin yararlarından birisi de Konar-göçer durumdaki Türkmenlerin yerleşik yaşama geçirilmesidir.		
12. Savaş esirlerinin beşte birinin devlet tarafından alınarak yetiştirilmesi ve kurulan Yeniçeri Ocağına asker temin edilmesini sağlayan sisteme devşirme usulü denir.		
13. Kapıkulu Süvarileri, kapıkullarının en seçkin ve elit kısmını oluşturur.		
14. Tımar sisteminin faydalarının başında, devlet hazinesinin zenginleşmesi vardır.		
15. Osmanlı Beyliği, kuruluş devrinde Abdalan-ı Rum, Gazıyan-ı Rum, Bacıyan-ı Rum gibi savaşçı grupların desteğini almıştır.		

E.Aşağıdaki Cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun kelime veya kelimelerle doldurunuz.

1. Savaşta yararlılık gösteren askerlere ve bazı devlet adamlarına devlet hazinesinden doğrudan maaş vermek yerine belirli bir toprağın vergi toplama hakkının verilmesine ..... denir.

2. Tımar Sistemi, toprağın iyi değerlendirilmesi üzerine oluşturulmuş bir sistemdir.

Bu sistemde toprağın mülkiyeti .....

Kullanım hakkı .....

Vergisini toplama hakkı ..... aittir.

3. Tımar sisteminde, Tımarlı sipahinin yaptığı Görev karşılığı vergi toplama hakkı verilen toprağa ..... adı verilir.

4. Tımarlı sipahi, topladığı verginin bir kısmını kendi maaşı, yani ..... olarak alırken geri kalan kısmıyla devletin önceden belirlediği sayıda atlı asker, yani ..... yetiştirir.

5. Tımar sisteminde, toprağı iki yıl üst üste ekmeyen çiftçiden ..... akçesi alınır. Çiftçi, toprağı üç yıl üst üste ekmezse toprak elinden alınır.

6. Tımar sisteminde yıllık geliri 3.000 akçe ile 20.000 akçe arasında olan dirliklere ..... adı verilmiştir.

7. Tımar sisteminde yıllık geliri 100.000 akçeden çok olan dirliklere ..... adı verilmiştir.

8. Tımar sisteminde yıllık geliri 20.000 akçe ile 100.000 akçe arasında olan dirliklere ..... adı verilmiştir.

9. Devşirme sistemine göre, devşirilen çocuk önce Müslüman-Türk bir ailenin yanına verilerek Müslüman olur, Türk geleneklerini öğrenir. Ardından temel askeri eğitimini alması için ..... alınarak eğitilir.

10. Diğer askerlerin ihtiyaç duyduğu silah, zırhların bakım ve onarımını yapan askerlere ..... adı verilir.

11. ...., sınır boylarının güvenliğini sağlar, düşman ülkelerine saldırılar düzenleyerek keşif, yıpratma seferleri yapardı.

12. Osmanlı Devleti'nde askeri sınıfa dahil olmayanlar ..... Kavramıyla ifade edilirdi.

13. Çelebi Mehmet döneminden itibaren Kapıkulu ordusuna ..... sistemiyle asker alınmıştır.